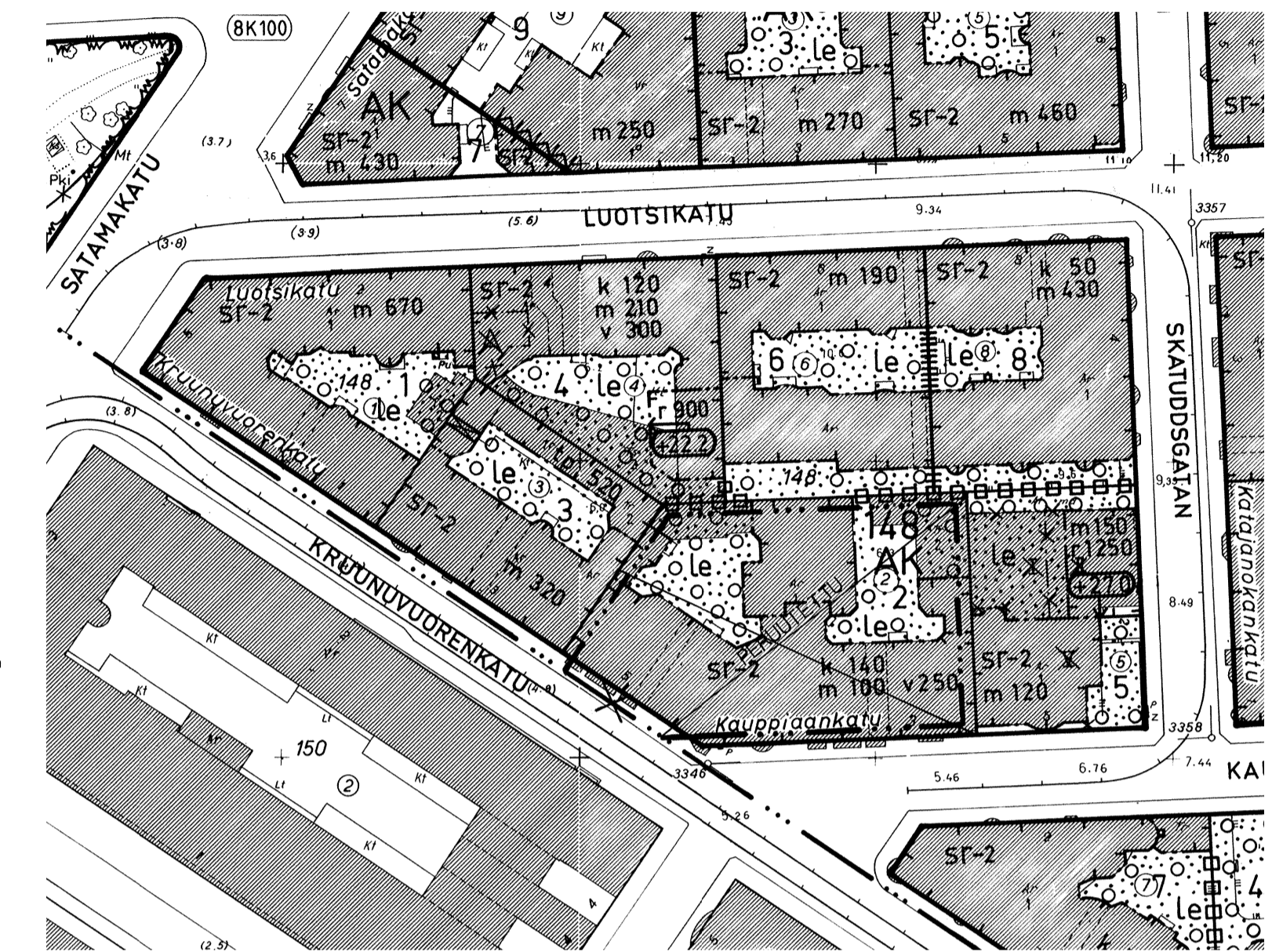

- ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ**
- AK Asuinkerrostalojen korttelialue
  - AKs Asuntolatyyppisten kerrostalojen korttelialue
  - YKH Kirkollisten hallinto- ja virastorakennusten korttelialue. Korttelialueelle saadaan sijoittaa myös asuntoja
  - VP Puisto
  - LV Venesatama. Aluetta ei saa aidata siten, että kulkuyhteydet puistosta vaikeutuvat
  - W Vesialue
  - 2 m sen kaava-alueen ulkopuolella oleva viiva, jota vahvistaminen koskee
  - Korttelin, korttelinosan ja alueen raja
  - Eri kaavamääritysten alaisten alueen osien välinen raja
  - Ohjeellinen tontin raja
  - Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista
  - Kaupunginosan numero
  - Korttelin numero
  - Tontin numero
  - Kadun tai puiston nimi
  - Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä
  - Rakennuksen vesikatkon ylimmän kohdan korkeusasetus
  - Rakennuksen julkisivupinnan ja vesikatkon leikkauksen ylin korkeusasetus
  - Rakennusala
  - Rakennusala, jolle saadaan jäljempänä määrätyn tontin sallitun kerrosalan estämättä rakentaa luvun osoittama määrä kerrosalan laskettavia tiloja siinä tapauksessa, että pihaympäristön parantamiseksi puretaan olemassa olevaa kerrosalaa laskettavasta tilasta. Kokonaan tai pääosin maapinnan yläpuolella sijaitsevaa kellarita osaksi rakentaa. Rakennuksen julkisivupinnan ja vesikatkon leikkauksen yläpuolelle saadaan rakentaa asuntoja tai asukkaiden yhteistiloja, kuitenkin enintään 2/3 rakennuksen pohjapinta-alasta
  - Rakennusalan osa, jolla sijaitsevan ennen 11.10.1961 rakennettun rakennuksen pääosin tai kokonaan maapinnan alapuoliseen kellarikerrokseen saadaan asemakaavassa määrätyn tontin sallitun kerrosalan lisäksi sijoittaa sellaista osaksi luonnonalalla valaistuja työhuoneita, joissa harjoitettava toiminta ei tuota haittaa asumiselle liikenteen, melun, tärinän tai muun sellaisen syyn vuoksi. Luku osoittaa työhuoneiden yhteenlasketun huoneistoalan enimmäismäärän
  - Rakennusalan osa, jossa saa olla myymälätilaa, mutta myös palvelu-, toimisto-, varasto- tai näihin verrattavia tiloja rakennuksen ensimmäisessä kokonaan tai osittain maapinnan yläpuolisessa kerroksessa tai kellarikerroksessa, mikäli kuhunkin tällaiseen huoneistoon järjestetään erillinen kulkuyhteys. Luku osoittaa tilojen huoneistoalan enimmäismäärän
  - Rakennusalan osa, jolla sijaitsevan rakennuksen ennen 11.10.1961 vahvistettujen piirustusten mukaiseen ullakkokerrokseen saadaan asemakaavassa määrätyn tontin sallitun kerrosalan lisäksi sijoittaa kerrosalaa laskettavia tiloja, mikäli pihaympäristön parantamiseksi rakennusalan ulkopuolella olevaa kerrosalaa laskettavasta tilasta puretaan. Luku osoittaa, kuinka monta neljänmetristä huoneistoa saa ullakkokerrokseen rakentaa osittain tai muuksi kerrosalaa laskettavaksi tilaksi asukkaiden käyttöön. Huoneistojen pääikkunoiden tulee suuntautua pihalle
  - Rakennusalan osa, jolla sijaitsevan ennen 11.10.1961 rakennettun rakennukseen saadaan sijoittaa sellaista työhuoneita tai asukkaiden yhteistiloja vapaa-ajan toimintaa varten, joissa harjoitettava toiminta ei tuota haittaa asumiselle liikenteen, melun, tärinän tai muun sellaisen syyn vuoksi ja yhden asunon kiinteistöhoitolle tarpeellista henkilökuntaa varten. Luku osoittaa tilojen yhteenlasketun huoneistoalan enimmäismäärän
  - Maanalainen väestönsuoja
  - Rakennukseen jätettävän kulkuaukon ohjeellinen sijainti
  - Tontin rajan osa, jolla saa olla enintään 1,4 m korkea hiili-, luonnonkivi- tai muu ympäristöön soveltuva aita tai matala pensasaita. Rajalle saa järjestää kulkuyhteyden
  - Tontin rajan osa, jota ei saa aidata. Rajalle saa istuttaa puita tai pensaita, joilla ei kuitenkaan saa estää jalankulkuyhteyttä
  - Rakennusala tai sen osa, jolla sijaitsee rakennustalenteellisesti, kaupunkikuvan kannalta tai muista näihin verrattavasta syystä arvokas rakennus. Rakennusta tai sen osaa ei saa ilman pakottavaa syytä hävittää eikä rakennuksessa saa suorittaa sellaisia purkamis- ja muutostöitä, jotka turmelevat kadunpuoleista julkisivua, julkisivun osan muodostavaa vesikatkoa tai porrashuoneiden rakennustalenteellista arvoa. Rakennuksessa suoritettavia korjaus- ja muutostöitä tehtäessä on rakennuslupaviranomaisen erityisesti katsottava, että rakennuksen arvo säilyy

Ote voimassa olevasta asemakaavasta No 8340, vahvistettu 18.6.1984
8. Kaupunginosa Katajanokka
1 : 1000

- AK- ja AKs-korttelialueilla:**
- Asuntoja ei saa muuttaa muuhun käyttöön
  - Tontin kerrosala saa olla välitonteilla enintään 1,6 ja kulmatonteilla enintään 2,4 kertaa tontin pinta-ala, ellei asemakaavassa ole tontin tai rakennusallalla sallittua enimmäisrakennusoikeutta erikseen määrätty
  - Tontteja ei saa yhdistää
  - Saadaan olemassa olevaan ennen 11.10.1961 rakennettun rakennuksen tontin rajalla sijaitsevaan seinään aikaista naapurin suostuksella vähäistä ikkuna-aukkoja edellyttäen, ettei tästä aiheudu huomattavaa haittaa naapuritontin tilojen käytölle, eikä paloturvallisuutta vaaranneta
  - Saadaan sen estämättä mitä rakennusjärjestyksessä määrätään rakennuksen ennen 11.10.1961 vahvistettujen piirustusten mukaiselle ullakolle rakentaa enintään 100 m² kerrosalaa saunatiloja talon asukkaiden käyttöön
  - Autopaikkoja ei saa sijoittaa siten, että ajo niille tapahtuu pihan kautta
  - Pihailta saadaan varata enintään 1 autopaikka huoltoajaa varten
- YH-korttelialueilla:**
- Tontin kerrosala saa olla välitonteilla enintään 1,6 ja kulmatonteilla enintään 2,4 kertaa tontin pinta-ala
  - Asuntoja ei saa muuttaa muuhun käyttöön
- Tonttien autopaikkojen määrät ovat:**
- AK- ja AKs-korttelialueilla
    - 1 ap/120 m² asuinkerrosalaa
    - 1 ap/150 m² asiakaspalvelukerrosalaa
    - 1 ap/350 m² liike-, toimisto- ja niihin verrattavaa kerrosalaa
  - YH- ja YV-korttelialueilla
    - 1 ap/150 m² asiakaspalvelukerrosalaa
    - 1 ap/350 m² muuta kerrosalaa

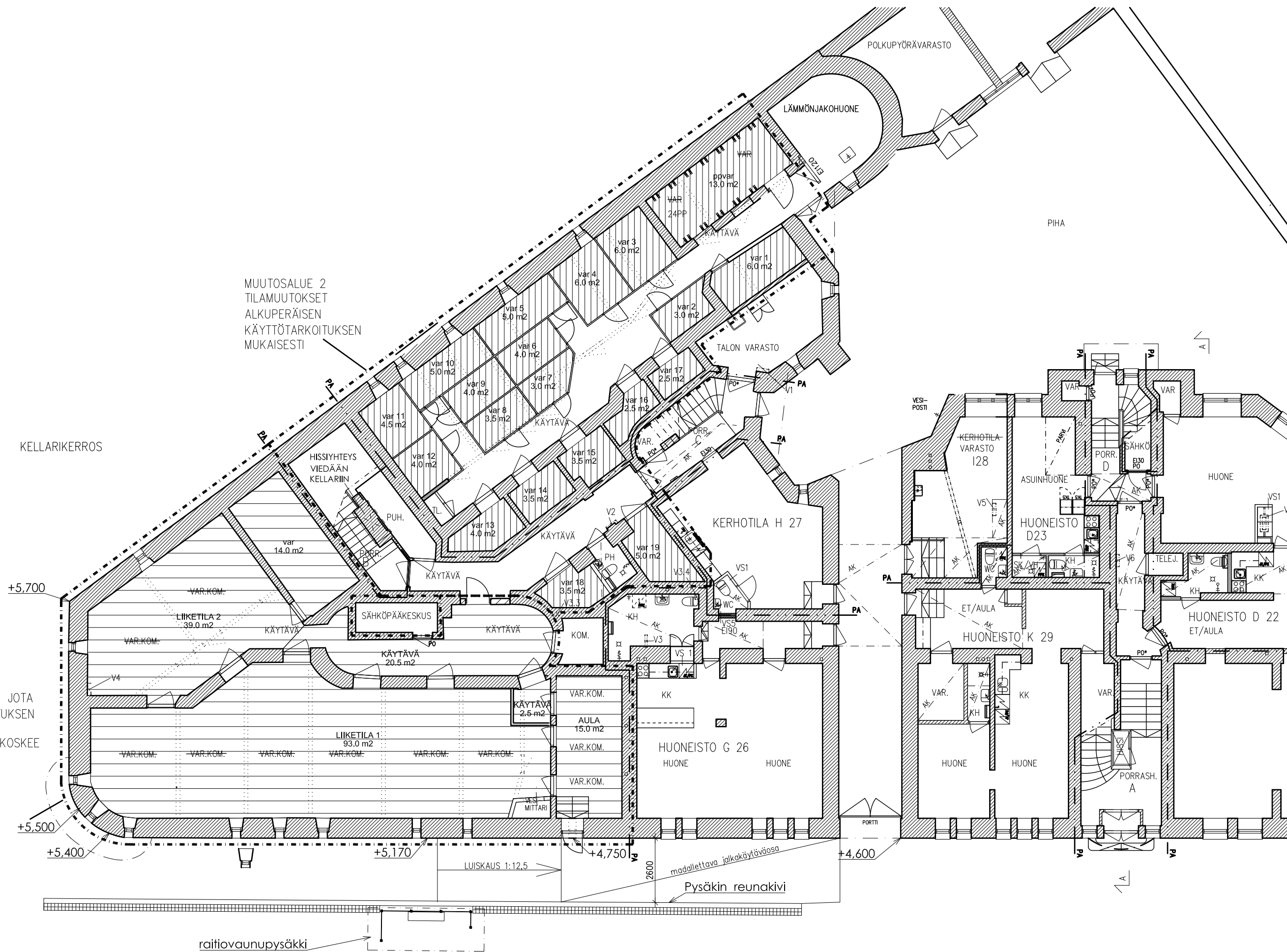
Tasokoordinaatisto / Plankoordinaatistojen
ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä / Höjdsystem
N2000

K.O. / K.Y.	KORTTELI / TILA	TONTTI / NRO	VIKANOIMISEN MERKINTÄ
8	161	7	
RAKENNUSOHJELMAMERKINTÄ	PÄÄPIIRUSTUS	JOKO NO	
MUUTOS	PIIRUSTUKSEN SUALTO	MITTAKAAVA	
RAKENNUSOHJELMAMERKINTÄ JA OSOITE	As Oy Kataja	Asemapiirros	1:200

- Rakennuslupaa koskevat toimenpiteet:**
- Kellarilojen käyttötarkoituksen muutos irtaimistovarastoista työskentely- ja varastotiloiksi.
  - Uuden oviaukon toteuttaminen Kruunuvuorenkadulta kellaritiloihin. Oviaukkoa varten katutaso madaletaan n. 30 cm.

- Muita huonokuntoisia kellaritiloja kunnostetaan nykyisen käyttötarkoituksen mukaisesti.
- Talon hissit uusitaan. Uusimisen yhteydessä hissit viedään ylös ullakolle, ja B portaan hissillä saadaan yhteys kellarisiin.

HANKESELOSTUS

**Kauppiaankatu 2 / Kruunuvuorenkatu 7
00160 Helsinki**

1. YLEISKUVAUS

- Asunto Oy Kataja on vuonna 1902 valmistunut asuinkerrostalo, jossa on 4 kerrosta ja kellarikerros. Rakennuksessa on 19 asuinhuoneistoa, joiden yhteinen pinta-ala on 3.779,82 m². Yhtiön hallinnassa on 3 kpl asuinhuoneistoja (160 m²), 2 kpl liiketiloja (303 m²)¹. Kohde sijaitsee asuinkerrostalojen korttelialueella Katajanokalla. Talon piirustukset laati arkkitehtikolmikko Usko Nyström, Albert Petrelius ja Vilho Penttilä.
- Ympäristön laatu tontilla on hyvä. Kuitenkin niin kuin muissa vanhoissa kerrostaloissa Katajanokalla, piha on aika pieni umpikortteleiden järjestelmän takia (Mansikka, 1974). Kauppiaankadun varrella katutaso nousee, mahdollistaen huoltorakennuksen kattotason käytön pysäköintiä varten (yht. 3 pysäköintipaikkaa).
- Hankkeessa tarkoitus on muuttaa As Oy Katajan nykyisiä maapohjaisia kellaritiloja siten, että tilaan saadaan toteutettua asukkaiden irtaimistovarastot, muuta varastotilaa ja liiketilaa. Liiketilaa järjestetään erillinen sisäänkäynti Kauppiaankadun ja Kruunuvuorenkadun risteyskohdalla.
- Suunnitelmissa on huomioitu rakennusvalvonnan kanssa käydyt keskustelut.

2. KAAVATIEDOT

- Asemakaava 8340 on saanut lainvoiman 18.6.1984. Kortteli on asemakaavassa merkitty AK Asuinkerrostalojen korttelialueeksi. Tontin asemakaavamääräyksiä:
  - k 50: rakennuksen pääosin tai kokonaan maanpinnan alapuoliseen kellarikerrokseen saadaan asemakaavassa määrätyn tontin sallitun kerrosalan lisäksi sijoittaa sellaisia osaksi luonnonvalolla valaistuja työhuoneita, joissa harjoitettava toiminta ei tuota haittaa asumiselle liikenteen, melun, tärinän tai muun sellaisen synn vuoksi. Luku osoittaa työhuoneiden yhteenlasketun huoneistoalan enimmäismäärää.
  - m 480: rakennusalan osa, jossa saa olla myymälätilaa, mutta myös palvelu-, toimisto-, varasto- tai näihin verrattavia tiloja rakennuksen ensimmäisessä kokonaan tai osittain maanpinnan yläpuolisessa kerroksessa tai kellarikerroksessa, mikäli kuhunkin tällaiseen huoneistoon järjestetään erillinen kulkuyhteys. Luku osoittaa tilojen huoneistoalan yhteenlasketun enimmäismäärän.
- Tontin tehokkuusluku on $e=2,4$. Sen mukainen rakennusoikeus on $2,4 * 1458 \text{ k-m}^2 = 3499,2 \text{ k-m}^2$. Käytetty kerrosala paikkatietojen mukaan 4962 k-m², kokonaisala 5810 k-m².² Kellarin ala on tiettävästi 723 m² (Mansikka, 1974, taulukko 8), vaikka se ei ole virallisesti ilmoitettu erikseen. Isännöitsijän tiedot nykyisistä liiketiloista 303 m² ja työhuonetilasta 59 m².

¹ Tietoja Asunto Oy Katajan toimintakertomuksesta.

² Tietoja saatu Helsingin karttapalvelusta.

- Tontin sisäpiha on asemakaavassa merkitty leikki- ja oleskelualueeksi, jolle on istutettava puita ja pensaita, vähintään ¼ tämän tontin osan pinta-alasta (n. 59,7 m²). Tontin itärajalla saa olla enintään 1,4 m korkea tiili-, luonnonkivi- tai muu ympäristön soveltuva aita tai matala pensasaita. Rajalle saa järjestää kulkuyhteyden.
- Asemakaavassa rakennus on suojeltu sr-2 merkinnällä.

3. YMPÄRISTÖN ERITYISPIIRTEET

Katajanokka oli alun perin verstaas- ja kasarmialue. Kasarmialueen vieressä sijoittui myös vankilakompleksi, joka toimi sellaisenaan vuoteen 2002 asti. 1860-luvulla vihittiin käyttöön Katajanokan rautatie, joka palveli satamaa ja teollisuutta. Samalla kaupungin puoleiseen päähän alettiin rakentaa edustavia rakennuksia, mm Uspenskin katedraali ja Suomen pankin rahapaja. 1890-luvulla sataman ja teollisuuden kehityksen yhteydessä merialuetta täytettiin ja Katajanokan rantaviiva muuttui voimakkaasti. Suursataman asemakaavaan vuodelta 1895 määriteltiin satama-alueen taakse, Katajanokan länsiosassa, asuinkerrostalotalue, joka toteutettiin 1900-luvun ensivuotina. Tiivis Jugend-tyylinen asuinalue muodostaa ainutlaatuisen kokonaisuuden, jolla on valtakunnallisen merkitys kulttuuriympäristönä.

Katajanokan vanhojen kerrostalokortteleiden kokonaisuus on säilynyt poikkeuksellisen yhtenäisenä. Alueelle toteutettavat muutokset on huolellisesti integroitava ympäristöön, sen merkitykseen ja korkeaan arvoon yhteensopiviksi.

4. RAKENNUKSEN OMINAISPIIRTEET

Taloyhtiön rakennus on rakennustaiteellisesti merkittävä Jugend-kauden talo. Rakennuksen katujulkisivut ovat huolellisesti koristeltuja. Vertikaalialueina toimivat useat erkkerirakenteet, joista osa nousee katolle ja toinen osa päättyy ylimmissä kerroksissa asuntoparvekkeisiin. Katujen kulmassa on tyylikäs päätyfasadi, jossa on kolme koko kulman kiertävää kaariparveketta valurautaisine kaiteineen. Luonnonkiveä esiintyy sokkelimateriaalina. Sen yläpuolella pohjakerroksessa on käytetty karkea harmaa rappaus jaettu vaakasuoriin sileillä valkoisilla viivoilla. Kasvi- ja puuaiheisia kipsikoristeita on käytetty erityisesti ikkunalinjoissa valkoisella ja Kruunuvuorenkadun puolella katonrajassa punaisella. Rakennuksessa on käytetty monia ikkunatyyppejä ja -kokoja, joiden punaruskeat puitteet toimivat myös koriste-elementteinä. Ominaispiirteet, jotka muodostavat kulmafasadia, pitäisi ottaa huomioon tulevassa suunnitteluprosessissa.

Pihajulkisivut ovat ilmeeltään katusivuja vaatimattomammat. Julkisivut ovat sileäksi rapattuja, ilman erityistä koristetta. Keittiöiden yhteyteen järjestettiin kaksi apuporrasta pihalle (C- ja D-portaat), joiden linjassa on tuuletusparvekkeita. Rakennuksen julkisivut kunnostettiin kadun puolella vuosina 1992-1994, ja pihan puolella vuonna 2015. Luonnonkivisokkelit on kunnostettu ja puhdistettu myös vuonna 2015.

Kataja kerrostalo edustaa vuosisadan vaihteessa varsin korkeaa laatutasoa. 1930-luvulla rakennettiin hissejä A- ja B- porrashuoneisiin, joista vain hissi A-porrashuoneessa kulkee kellariin asti. Hissit ovat porrashuoneen keskellä ja ne on erotettu muusta porrashuoneesta verkkoseinällä (Kuntoarvio, 2016). Kellarissa sijaitsevat asukkaiden varastokomerot. Varastotilaa on riittävästi, mutta sen laatutaso ei on heikkoa.

Perustusrakenteet koostuvat kellarissa tiilimuurauksista, rautabetonista sekä osin myös luonnonkivilohkareista (Kuntoarvio, 2016). Kellarissa katot muodostuivat I-teräspalkkien väliin muuratuista tiiliholveista. Kellarin lattiat ovat maavaraisia massalattioita, jotka ovat nykyään huonossa kunnossa. Lattia on monin paikoin murtunut, halkeillut ja epätasainen. Seinät ovat pääasiassa paljasta

tai valkoiseksi maalattua tiilipintaa. Valaistus kellarissa on monin kohdin riittämätön (Kuntoarvio, 2016). Lisäksi kellaritilat ovat osittain käyttämättömiä, joka edelleen vaikeuttaa rakennuksen kunnossapitoa ja säilyttämistä. Vuosina 2012-2013 talon peruskorjauksen aikana on suoritettu osittaisia kunnostuksia, mm kattilahuoneeseen ja muihin yhteistiloihin, mutta suurin osa kellaritiloista on kunnostamattomia.

5. SUUNNITELMA

- Kellaritilojen käyttöönotto edellyttää niiden perusteellista kunnostamista. Huonokuntoiset kellaritilat kunnostetaan kauttaaltaan, nykyiset väliseinät ja lattiat poistetaan pääosin lukuun ottamatta kantavia seiniä.
- Lattiarakenteiden alle ja sokkeleihin tehdään tarvittavat kosteudenpoistojärjestelyt. Asuinkerrosten linjasaneerauksen yhteydessä kellarin osalta keskeneräiseksi/toiminnallisesti huonolaatuisiksi jäänyt viemärijärjestelmä uusitaan. Valetaan uudet betonilattiat ja maalataan seinä- sekä kattopinnat.
- Uusitaan tarvittavilta osin lämmitysjärjestelmää ja putkituksia, sekä varmistetaan korvausilmaa- ja tuuletusjärjestelmää. Uusitaan sähköt sisältäen uudet valaisimet.
- Tehdään asukkaille uudet varastokomerot ja järjestetään varastotilaa yhtiön tarpeisiin.
- Tehdään osakkaille tai ulkopuolisille vuokrattavia työ- ja varastotiloja sekä lisätään niihin johtava uusi erillinen käyntiovi katoksineen Kruunuvuorenkadulle. Oviaukkoa varten jalkakäytävälle tehdään ratikkapysäkin reunaan ulottuva syvennys ja luiska. Ratikkapysäkillä toteutetaan vaadittavat reunan tuennat ja kaide. Uusi ovi jatkaa julkisivussa olevien kellaritason ikkunoiden rytmiä. Uusi ovi tehdään lasitettuna, valoaukko viereisten ikkunoiden mukaan.
- Työ- ja varastotilat varustellaan käyttötarkoituksen mukaan myös WC-tiloilla.
- Tarvittaessa järjestellään yhtiön teknisten järjestelmien sijainteja (vedenmittaus, sähkökeskukset ym.)
- Tiloihin järjestetään lisää valoa uuden oven ikkunoiden kautta sekä valoaukoiksi muutettavien sokkelin pienten aukkojen kautta. Nykyisellään ne on peitetty metallilevyin. Valomäärän optimoimiseksi ikkunarakenne upotetaan siten, että karmirakenteet eivät peitä valoaukkoa.
- Talon hissit uusitaan. Hissikuilu muutetaan viranomaisvaatimukset täyttäväksi. Uusimisen yhteydessä hissit viedään ylös ullakolle, ja B portaan hissillä saadaan yhteys kellariin.

6. POIKKEAMISET

Asemakaavan osoittaman tontin tehokkuusluvun / rakennuksen kerrosalan ylittäminen

- Rakennuksen kellaritilat ovat muutosalueella kunnostamattomat, ja suurelta osin käyttämättömänä. Tilojen perusteellinen kunnostaminen ja käyttöönotto liittyvät keskeisellä tavalla toisiinsa. Pysyvä ajanmukainen käyttötarkoitus on edellytyksenä kiinteistön kestävää suojelua varten. Rakennuksen kellari- ja ullakotilat ovat kokonaisuudessaan asuntojen aputilojen tarpeeseen nähden hyvin laajat. Muutos vuokrattaviksi työ-, liike- tai varastotiloiksi on kiinteistön käytön, ylläpidon ja suojelun kannalta asianmukaista.
- Kellaritilojen laajamittaisia kunnostamistoimenpiteitä on suoritettu useissa rakennuksissa Katajanokalla. Osa tiloista on kunnostuksen yhteydessä tällöin yleensä muutettu vuokrattaviksi varastotiloiksi (Mansikka, 1974). Nämä toimenpiteet ovat parantaneet asuinympäristöä ja lisänneet palveluja alueelle.
- Rakennuksen alkuperäinen käytetty kerrosala 4962 k-m² ylittää valmiiksi tontin sallitun kerrosalan 3499,2 k-m². Muutosalueen uusi liiketila lisää kerrosalaa 4962 + 238 (216) = 5200 k-m². Uuden

kerrosalan määrä on laskettu kiinteistössä toteutetun lasermittauksen pohjalta, pitäen sisällään liiketilakäyttöön muutettavat tilat, sekä näitä ympäröivät seinärakenteet. Pinta-alaan sisältyy mukaan 22 neliötä ulkoseinän yli 25 cm paksuuden ylittävää osuutta. Alkuperäisen rakennuksen kerrosalaan (4962 k-m²) verrattuna muutosalue (liiketilat 238 k-m²) on vähäinen (4,8 %).

- Asemakaavan määräyksen mukaan (m 480) mikäli tiloihin on erillinen kulkuyhteys, rakennuksen myymälä-, palvelu-, toimisto-, varasto- tai näihin verrattavia tilojen huoneistoalan yhteenlasketun enimmäismäärä on 480 m². Uuden kellarin liiketilan huoneistoala on 184 m². Huoneistoala on laskettu kiinteistössä toteutetun lasermittauksen pohjalta, pitäen sisällään liiketilakäyttöön muutettavat tilat ilman kantavia seinärakenteita. Lisäyksen jälkeen liiketilojen kokonaishuoneistoala on 184 m² + 303 m² = 487 m², mikä ylittää asemakaavan määräyksen mukaisen osuuden 7 neliöllä (=1,46 %).
- Yhtiön omistuksessa oleva nykyinen työtila (huoneisto K29, 59 m²) on laskettu tässä tarkastelussa asemakaavan määräyksen k 50 mukaiseksi työtilaksi. Se ylittää sallitun määrän 9 neliöllä. Yhtiön omistuksessa olevia nykyistä kerhotilaa (tila H27) ja varastoa (tila I28) ei käyttötarkoituksen pohjalta (yhtiön yhteistiloja) ole laskettu mukaan näihin pinta-aloihin.

Julkisivun suojelumääräyksestä poikkeaminen uuden sisäänkäynnin toteuttamisen osalta

- Tilojen käyttöönotto edellyttää uuden sisäänkäynnin rakentamista. Liikehuoneistojen kulkuyhteyden tarve on kirjattu asemakaavan m 480 määräykseen. Kulkuyhteyden toteuttaminen ahtaan sisäpihan tai nykyisten porrashuoneiden kautta ei ole mahdollista ilman, että siitä aiheutuisi haittaa asukkaille ja heidän aputiloilleen. Uusi oviaukko on esitetty Kruunuvuorenkadulle kohtaan, jossa kadun korkeus on mahdollisimman alhaalla, ja oviaukkoa varten tarvittava syvennys jää matalaksi. Oven yläreuna on mitoitettu siten, että se noudattaa viereisten kellarin ikkunoiden yläreunan korkoa. Oven kokonaiskorkeus jää hieman matalaksi, mutta se on kuitenkin käyttökelpoinen. Julkisivussa ovi sijoitetaan siten että se jatkaa viereisten kellari-ikkunoiden rytmiä.

7. Lähdeluettelo

1. **Mansikka, Anu.** *Katajanokka. Vanhojen asuntokerrostalojen kunto ja kunnostettavuus.* Helsinki: Rakennustaitteen seura, 1974.
2. **Viitikainen, Pirkko.** *Asemakaavan muutoksen selostus (kartta no.8340).* Asemakaavaosasto, Hgin kaupungin kaupunkisuunnitteluvirasto. Helsinki: Kaupunkisuunnitteluvirasto, 1982.
3. **Katajanokkatyöryhmä.** *Asemakaavan muutos no.8340. 8. kaupunginosa Katajanokka, korttelit 139, 144-149, 159, 161.* Asemakaavaosasto, Hgin kaupungin kaupunkisuunnitteluvirasto. Helsinki: Kaupunkisuunnitteluvirasto, 1984.
4. **Kuntoarvion 2016 osat 3.5 - 3.8.** Helsinki: Asunto-Oy Kataja, 2016.

1. 1973, As. Oy Kataja. Kauppiaankadun ja Kruunuvuorenkadun risteykseen suuntautuvalla seinustalle. Hakli, Kari; Valokuvaaja; Lähde: ©Helsingin kaupunginmuseo, <http://hkm.finna.fi/>

2. 2007, As. Oy Kataja. Rakennus on hyvin säilynyt alkuperäisessä kunnossaan. Nurmi Juho HKM; Valokuvaaja; Lähde: ©Helsingin kaupunginmuseo, <http://hkm.finna.fi/>

3. 2019, Kruunuvuorenkadun puoleinen julkisivu ja raitiovaunupysäkki.
Arkkitehtitoimisto Huvila Oy; Kuvaaja; Lähde: Kohdekäynti 12. syyskuuta 2019

4. 2018, Kellarikerros. Metallilevyin suljetut vanhat kellariaukot ja muuratut tiiliholvit.
Arkkitehtitoimisto Huvila Oy; Kuvaaja; Lähde: Kohdekäynti 29. elokuuta 2018

5. 2017, Kellarikerros. Yleiskuva kellarin käytävästä.
Arkkitehtitoimisto Huvila Oy; Kuvaaja; Lähde: Kohdekäynti vuonna 2017.

6. 2017, Kellarikerros. Yhteys B-porrashuoneeseen.
Arkkitehtitoimisto Huvila Oy; Kuvaaja; Lähde: Kohdekäynti vuonna 2017.

